

PC-13952/NHH

A-2/2111

ENVIRONMENTAL AND ROAD SAFETY AWARENESS
(QUALIFYING)

(Semester-III)

(Only Regular Student)

(All Under Graduate Classes)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 60

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 9 marks each and the entire Section C consisting of 12 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION—A

- I. What is air pollution? Explain its causes and effects on human life. How can it be controlled?
- II. Describe the various levels of biodiversity in detail.
- III. What is solid waste management? Explain the merits and demerits of at least two methods of solid waste management.
- IV. What is deforestation? Write its impact on biodiversity and tribal populations.

SECTION—B

- V. Write a note on the procedure and requirement of obtaining Driving license.
- VI. Explain the impact of human population growth on human health, sanitation and hygiene.
- VII. What is ozone layer depletion? Explain its impact on human life and agriculture.
- VIII. Explain the management and alternative uses of crop stubble.

SECTION—C

(Compulsory Question)

- IX. Write short notes on the following :
  1. Interstate water conflict.
  2. Nonrenewable energy sources.
  3. Greenhouse gases.
  4. Chlorofluoro carbons.
  5. Motor vehicle act.
  6. Biodiversity hot spots in India.
  7. Particulate matter.
  8. Role of first aid in road safety.
  9. Endangered species.
  10. UNESCO.
  11. Silent valley.
  12. Signal for no parking.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 9 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 12 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- II. ਜੀਵ-ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- III. ਠੋਸ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀ ਹੈ? ਠੋਸ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- IV. ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕੀ ਹੈ? ਜੀਵ-ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਕਬਾਇਲੀ ਜਨ-ਸੰਖਿਆ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—B

- V. ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਲੋੜ 'ਤੇ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- VI. ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ, ਸਫਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਨ-ਸੰਖਿਆ ਵਾਧੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

- VII. ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਸਖਣਾਕਰਨ ਕੀ ਹੈ? ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- VIII. ਫਸਲ ਦੀ ਮੁੱਢੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਬਦਲਵੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

- IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
1. ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਟਕਰਾਅ।
  2. ਅਣ-ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਉਰਜਾ ਸਰੋਤ।
  3. ਗਰੀਨ ਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ।
  4. ਕਲੋਰੋਫਲੋਰੋ ਕਾਰਬਨ।
  5. ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਕਾਨੂੰਨ।
  6. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜੀਵ-ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰ।
  7. ਕਣਾ ਪਦਾਰਥ।
  8. ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮੁਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।
  9. ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ।
  10. ਯੂਨੈਸਕੋ (UNESCO).
  11. ਖਾਮੋਸ਼ ਘਾਟੀ (Silent valley).
  12. ਪਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਲਈ ਸਿਗਨਲ।